

Rusi ogrožajo nemško linijo, ki so jo imeli leta 1941

Zavzeli so več važnih mest ter uradno poročajo, da znašajo skupne izgube osišča 700,000 mož v tej zimski ofenzivi.

Moskva, 22. jan. — Osiška armada prodira direktno proti hodu pod Voronežem ter je že dosegla točko, ki je oddaljena od Kurska samo 85 milj. S tem Rusi ogrožajo vso nemško črto, ki so jo imeli leta 1941, in ki se je raztezala od osrednje Rusije do Azovskega morja.

Rusi prodirajo z dvema kolonom proti Harkovu v Ukrajini, z eno južno od Kurska, z drugo proti Vorosilovgradu.

V Kavkazu so zavzeli Rusi več važnih mest in so samo 40 milj oddaljeni še od oljnih polj pri Maikopu. Pod Voronežem so bile večinoma madžarske in italijanske divizije, katere zdaj Rusi trgajo na kosce. Moskovski radio je sinoči naznanjal, da je od 19. novembra, torej v 2 mesecih padlo najmanj 500,000 nacijev, 200,000 pa so jih Rusi ujeli. V istem času so Nemci izgubili najmanj 6,000 tankov, 12,000 topov in 3,500 letal. Rusi so samo 79 milj oddaljeni od Harkova, ki je važno industrijsko mesto v Ukrajini.

Roparja sta iztrgala starki iz rok torbico z \$6,200
Mrs. Frances Komora, stara 72 let, je šla včeraj na delo k Leader Dry Cleaning Co. 82. ceste in Dawn Ave. Na ledeni cesti ji je spodrsnilo, da je omahnila. Takrat sta skočila k nji dva mlada nepridiprava in ji iztrgala obnošeno ročno torbico iz rok. Starka je povedala, da je imela notri \$6,200, katere je nameravala opoldne naložiti na banko.

Župan Lausche je pozdravil škofa v imenu mesta
Včeraj je bilo v Clevelandu ustoličenje novega škofa-koadjutorja, Most Rev. Hobana v katedrali sv. Janeza. Zvečer je pa škof sprejemal duhovščino in lajke v hotelu Cleveland. Več kot dve uri je stal škof in sprejemal vdanostne pozdrave raznih oseb iz vseh 14 okrajev clevelandске škofije. Župan Frank Lausche je pozdravil novega škofa v imenu mesta takoj po cerkvenih slovesnostih v zakristiji katedrale.

Dar za pogreb
Neimenovana oseba je poslala na Grdinov pogrebni zavod \$5 v kritje pogrebnih stroškov za pokojnega Hrvatina Rozmana. Najlepša hvala neznanemu darovalcu.

Seja direktorija
V nedeljo popoldne ob eni bo seja direktorija Slovenskega doma na Holmes Ave. Navzoč naj bo stari in novi direktorij.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Pobiranje asesmenta
Ajnična družba Kras št. 8 S. bo pobirala asesment v nedeljo popoldne od 9 do 11 in v naslednjem zvečer in sicer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

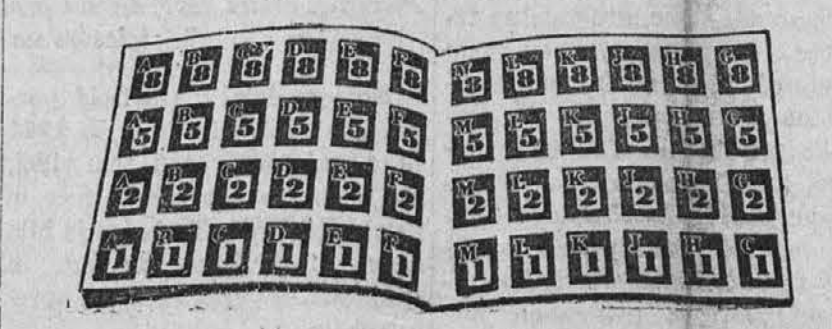
Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Na operacijo
Mrs. Mary Kapla iz 1107 Adon Rd. se je podala v Mestno bolnišnico, kjer se bo danes podala operaciji. Obiski so dovoljeni. Želimo ji, da bi kmalu zvevala.

Vojna knjiga št. 2 za "point rationing"

Tako bo izgledala vojna knjiga št. 2, katero boste dobili enkrat drug mesec. V začetku marca boste mogli kupiti gotove vrste živil samo s kuponi iz te knjige.

Kot vidite ima vsak kupon črke in številko. Črke bodo pomenile, kdaj bo kak kupon v veljavi, številke bodo pa pomenile točke (points). Najprej boste kupovali s temi kuponi živila v kantah. Pozneje pa tudi drugo, kot meso in enako.

Vlada bo povedala, koliko točk ali points morate dati za te ali one vrste živil. Manj ko je kake stvari na trgu, več točk boste morali dati zanje.

Na primer: ako bo vlada določila, da je kanta fižola vredna 3 točk, boste morali dati za kanto kupon, ki nosi številko 8. Ako bo vlada videla, da je, na primer dovolj graha v skladiščih, bo določila eno točko za eno kanto. Torej boste dali za eno kanto kupon, ki ima številko 1. Ako

boste hoteli kupiti 8 kant graha, boste dali trgovcu kupon, ki nosi številko 8.

Ako bo imela kaka stvar, recimo, vrednost 3 točk. Potem boste dali trgovcu za eno kanto dva kupona, enega s številko 1 in enega s številko 2.

Sistem bo prav lahak, kadar se boste navadili. Vsak živilski predmet bo vnaprej od vlade določen, koliko pointov je vreden.

Razume se pa, da boste morali dati trgovcu poleg kupona tudi denar za kupljeno stvar. Trgovec bo moral te kupone spraviti in z njimi bo potem kupil novo zalogo.

Vlada bo vpeljala ta sistem odmerjanja samo radi tega, da se zagotovi vsaki osebi dovolj živil.

V časopisih boste zvedeli, kam boste šli po to knjigo. In v časopisih bo tudi naznanjeno, za katero dobo velja vsak kupon ter koliko pointov morate dati za ta ali oni živilski predmet.

35 oseb je bilo ubitih v največji letalski nesreči v zgodovini

Washington. — Na obrežju Dutch Guiana je treščilo na tla transportno letalo, na katerem je bilo 26 potnikov in 9 mož posadke. Letalo je bilo namenjeno preko morja in je bilo v službi armade. Nesreča se je pripetila še 15. januarja.

Med ubitimi je bilo več članov ameriške tajne policije in več armadnih častnikov, med temi poročnik Carl Matteo, star 25 let, doma iz Niles, O. To je bila največja nesreča v zgodovini letalstva.

Branu Urbančič odlikovan
Branu Urbančič, star 14 let, učenec Collinwood višje šole, bo dobil danes od postaje št. 999, Ameriška legija, odlikovanje za njegovo izredno pridno učenje. To odlikovanje da legija le posebno vzornim učencem. Branu je sin Mr. in Mrs. Marij Urbančič iz 18806 Arrowhead Ave. Mr. Urbančič je poznani zastopnik Metropolitan zavarovalne družbe, naš odlični primorski rojak. Naše iskrene čestitke pridnemu učencu in njegovim dobrim staršem.

Veseli dogodek
Družini Mr. in Mrs. Rudy Agnich iz 715 E. 156. St. so prišle vile rojenice krepkega sinkota. Rudy je bivši manager žogometnih teamov Collinwood Boosters kluba. Prihodnji terek bo pa moral oditi v službo Strica Sama. Njegova brata John in Frank že oba služita in sicer John v Camp Dix, N. J., Frank pa v Camp Wheeler, Ga. Vso srečo in zdrav povratek.

Seja kulturnega vrta
Nocoj ob osmih bo seja Jugoslovanskega kulturnega vrta in tudi slovenske sekcije. Vsi zastopniki in zastopnice naj se gotovo udeležijo. Seja bo v Knau-sovi dvorani.

Mesto Tripoli je vse v plamenih

Marine so zamenjali po 150 dneh neprestane službe na Guadalcanalu

Washington. — Ameriški marini, ki so pregnali Japonce od letališča Henderson in počistili džunglo Japoncev, so na potu na oddih potem, ko so prebili več časa v neprestanem boju kot sploh kaka druga ameriška edini.

Na 7. avgusta so se izkrcali marini na Guadalcanalu ter izšli Japoncem iz rok napol dotgovljeno letališče, potem pa pogladi sovražnika nazaj v džunglo.

Kdaj so zapustili Guadalcanal, ni dano v javnost. Zapuščali so Solomone skoro en mesec v majhnih skupinah. Do 7. januarja so bili v neprestani službi, 24 ur na dan, več kot 150 dni.

Bili so neprestano v bojih, na patroljah, ponoči in podnevi. Nekaj spanca so si morali ukrasti med japonskimi zračnimi napadi. Hrane pa so imeli vedno dovolj.

Kam so bili poslani zdaj marini, poveljstvo ne pove. Na Guadalcanalu jih je nadomestila ameriška armada.

Zedinjene države so že poslale v Rusijo 2,600 letal in več drugega

Washington. — Iz posojilnega sklada je bilo poslano Rusiji 3,200 tankov, 2,600 letal in 81,000 vojaških vozil. Te številke kažejo pošiljke do 1. januarja 1943. Kot naznanja administrator posojilnega sklada, Edward Stettinius, se bo v letu 1943 poslalo Rusiji še primeroma več.

Administrator tudi poroča, da gre zdaj v Rusijo iz Amerike več živil, kot jih gre pa v Anglijo. Tudi letal je Rusija dobila več kot Anglija.

Dr. sv. Jožefa 69 KSKJ
Uradniki tega društva so za letošni sledeči: Predsednik John Pedirtz, podpredsednik Anton Rudman, finančni tajnik Joseph Ferra, 444 E. 152. St., bolniški tajnik Mike Zlate, 854 E. 139. St. blagajničarka Frances Leskovec, zapisničarka Anna Grajzar, nadzorniki: Mary Jerkič, Stanley Zagorec in John Terček; zastopniki za Slovenski dom na Holmes Ave: John Pedirtz, Louis Simnec, Anton Rudman, Mike Zlate in John Terček, zastopnik za Slovensko združeno zvezo John Pedirtz; zdravniki: dr. Skur, dr. Opaskar, dr. Perme, dr. Stasney. Seje so vsak 3. četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

27 letnica smrti
V nedeljo ob enajstih bo darovana v cerkvi Brezmadež. Spočetja na Superior Ave. in 41. cesti peti sv. maša za pokojno Marjano Zupančič v spomin 27. obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Poroka
Jutri ob desetih se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Miss Louise Krajnc in Mr. Steve Antolin. Nevesta je hčerka Mr. in Mrs. John Krajnc iz 1024 E. 69. St., ženin je pa iz 1200 E. 173. St. Vso srečo in novem stanu!

Mesto se bo vsak čas podalo. Zavezniški bombniki obsipljajo bežeče nacije s krogli, na vodi in na suhem. Angleži so še samo pet milj od mesta.

London, 22. jan. — Iz Afrike se poroča, da je mesto Tripoli v plamenih in da je prednja straža osme angleške armade samo pet milj še od mesta. Zavezniški bombniki so napravili v mestu ogromno razdejavanje. Pa tudi Nemci so poškodovali več naprav, predno so zbežali.

Poročilo nadalje zatrjuje, da zapuška osiška armada goreče mesto na čolnih, barkah in ladajah, kar more sploh dobiti v roke. Zavezniški bombniki potlavajo nad bežečo osiško armado in jo obsipljejo s krogli in bombami. Pristanišče Tripoli je zdaj podobno v manjšem obsegu Dunkirku, kjer so leta 1940 bežali Angleži iz Belgije.

Poročilo, da beži osiška armada po morju iz Tripoli, prihaja iz Madrida, toda zavezniški glavni stan tega ne potrjuje. Pač pa se poroča iz Kairo, da beži osiška armada iz Tripoli proti Tuniziji pod točo krogel iz zavezniških bombnikov in letal.

Osiška armada je poškodovala ceste in mostove na obeh straneh mesta, da bi s tem ovirala prodiranje angleških čet. Najnovejšo kratko poročilo javlja sinoči, da bo Tripoli v par urah v rokah angleške armade.

Poročilo iz Rima je sinoči javljalo, da se osiška armada umice v Tripolitani in to "natančno po pripravljenem načrtu."

23 okrajev v severni Ohio bodo zatemneli drug mesec
Direktor za civilno obrambo v državi Ohio, Ralph Stone, je povedal, da bo enkrat drug mesec poskusna zatemnitev v 23 okrajih severne Ohio, vse od Indiane pa do Pennsilvanije. 180,000 paznikov, ki so bili izšolani za to, bo takrat na delu.

V bolnišnico
Mrs. Cecilija Vidmar, stanujoča na 5604 Bonna Ave. je bila odpeljana v St. Vincent Charity bolnišnico.

Ivan Cankar vpripori lepo komedijo v nedeljo
V nedeljo 24. januarja ob sedmih zvečer bo na odru SND na St. Clair Ave. zanimiva komedija, katero poda dramski zbor Ivan Cankar. Imenuje se "Professor Proposes." Po igri bo domača zabava v prizidku. Občinstvo je prijazno vabljeno.

Naši vojaki
Na 9. januarja je Pfc. Emil R. Cerkvenik izdelal z najboljšim uspehom tečaj za "Automotive Specialists Course" ter dobil diplomu mehanika. Njegov naslov je: Pfc. Emil R. Cerkvenik, Headquarters Depot, Barracks 126, Normoyle Ord. Depot, San Antonio, Texas.

Stanley Kersevar iz 1185 E. 55. St. je odšel včeraj v službo Strica Sama. Vso srečo in zdrav povratek!

Pfc. Lawrence F. Blatnik, sin Mr. in Mrs. Dominik Blatnik iz 3550 E. 81. St. je prišel iz Camp Gordon, Augusta, Georgia, kjer služi pri godbi.

Frank Fabian, sin Mr. Fabian iz 1190 E. 60. St. je odšel včeraj v armado. Želimo mu vso srečo in zdravja.

Corporal Frank J. Smole in njegova žena Helen sta prišla iz Camp Reickar, Ala. Frank je dobil dopust za 15 dni. Prijatelji ju lahko obiščejo na domu raterja.

Pvt. Frank Martič, sin Mr. in Mrs. Frank Martič, 15416 Macauley Ave. pošilja pozdrave iz Severne Afrike vsem svojim prijateljem in znancem.

Iz Afrike se je oglasil Emil Bradac, sin Johna Bradaca iz 20974 Miller Ave. Piše, da je zdrav. Njegov naslov je: Pvt. Emil Bradac, 35026837 B. Btry 58th, Arm. F. A. Div. A. P. O. 668, c/o Postmaster New York, N. Y.

Mornar Frank Kocin Jr. je prišel na kratek dopust. Postaven fant je sin Mr. in Mrs. Frank Kocin, 730 E. 160. St. slovenskega papirarja in dekoraterja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor
Henderson 0628
6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

83 No. 18 Fri., Jan. 22, 1943

Davki, davki, davki!

Danes ni ničesar bolj na jeziku kot beseda: davki! Marsikdo si že maši ušesa, ko zasliši to nevšečno besedo. Pa najsi mu je še tako neljuba, naj jo še tako sovraži, pa se je ne moreš ubraniti, prav tako ne, kot se ne moreš ubraniti strupene sape. Tudi mi hočemo zapisati nekaj besed o davkih, ne zato, da bi s tem dražili naše cenjene čitatelje, ampak zato, da bodo vsaj nekaj več vedeli o njih, če se jih že ne morejo rešiti.

Kakor bomo letos plačali visoke davke, pa niso še nič v primeri, kakršni bodo še prišli, predno bo te vojne konec. Vojna in davki sta namreč tako neločljivi besedi, kot je neločljiva glava od telesa. Vsak moški, vsaka ženska, vsak otrok plača davke, eden v tej, drugi v drugačni obliki. Davki drža za vrat vsakega, vsakemu sežejo v žep in si od tam vzamejo, kar jim gre, ali, če hočemo biti odkriti, kar hočejo.

Davki niso nikaka moderna iznajdba. Davke zasledujemo tako daleč nazaj, kakor daleč je zapisana zgodovina človeštva. Stari Rimljani so jih imenovali "taxatio, taxationis", torej približno tako, kot jih imenujejo Amerikanci. Pa naj se že imenujejo davki v raznih jezikih tako ali tako, povsod pomenijo isto: dajanje. Zgodovinarji trdijo, da je imel človek davke že takrat, ko je še živel po duplinah. Posamezniki so morali dati doprinos za skupno obrambo in za varstvo rodu.

Davke pomeni dajanje posameznega človeka za javne namene. Pa kakor je davke stara uveljavljena, pa je rasel obremenjen z njimi tudi protest proti davkom. Skoro ga ni človeka, da ne bi godrnjal, kadar mora plačati davke. Kmet doma v Sloveniji se je kar stresel, kadar je zaslišal besedo "fronki." Pa se je tudi lahko tresel, kajti če ni plačal davkov, so mu vzeli, kar so mogli pač doseči.

Davki so povzročili že revolucije. Francoska revolucija je bila radi neznošnih davkov, pa tudi revolucija naših ameriških pionirjev je bila radi davkov, ki so jih morali plačevati Angliji. Davki so bili torej vzrok, da živimo zdaj v lepi demokratični Ameriki, čeprav so davki ostali. No, pa so ostali vsaj doma.

Nekateri vpijejo, da bi morali obdavčiti samo bogate. "Ti lahko plačajo," pravimo. Pa se to nikdar ne obnese. Ako so obdavčeni bogati, ti obdavčijo druge, da jim pomagajo plačati davke. Ako bi naložila država davke samo hišnemu posestniku, bo ta takoj zvišal najemnino. Ako bi naložila davke samo velelesnicam, bodo ti takoj podražili meso odjemalcu.

Mnogi ne godrnjajo radi davkov samih, ampak radi načina, kako se pobirajo. Kadar dobi povprečen človek davčno polno v roke, jih je malo, ki bi mogli razrešiti tista vprašanja. Morajo že k ekspertu, ki jim izpolni formo.

Davki so različni. Imamo federalne, državne in mestne davke, pa vsaka teh oblasti ima še razne vrste davkov. Za obstoj teh naših institucij, ki niso kake institucije same zase, ampak te institucije smo mi, državljani, moramo dati denar v podobi davkov.

Le počasi z ljudskim denarjem

Vedno pogostejše vidimo v clevelandskih ameriških dnevnih vestih, da se peča naša mestna zbornica, ali vsaj del iste, z nakupom Cleveland Electric Illuminating Co., to je, da bi mesto kupilo delnice, ki jih zdaj lastuje privatna družba, ki obratuje to elektrarno.

Po naših mislih se zbornica lahko peča z idejo, toda predno bi pa sklenila kako kupčijo, bi morala zbornica o tem vprašati narod, to je davkoplačevalce. Tu ne gre morda za par dolarjev, ampak gre za ogromne milijone dolarjev, in to ni vsota, o kateri bi mogla mestna zbornica sama dobiti.

Nekateri naši mestni odborniki bi najraje pokupili vse javne naprave. Na prvi pogled se to lepo sliši in se morda v teh časih, ko se valjamo v dolarjih, tudi izplača. Toda kaj pa potem, kadar pridejo slabi časi? Takrat bo pa davkoplačevalce dokladal primankljaj.

Nekateri pravijo, da se mestu bolj izplačuje obratovanje te ali one javne naprave, ker mestu od njih ni treba plačevati davkov. Ne pomislijo pa, da mora mesto neke dobiti denar, ki ga sicer privatna podjetja plačajo v davkih mestu. Če mesto prevzame ali kupi javno napravo, izgubi s tem davke, ki ga je plačevalo privatno podjetje in tisti davke morajo potem plačati davkoplačevalci. Torej kje je mesto potem kaj na dobičku oziroma kje so davkoplačevalci na dobičku?

Nakup poulične železnice se je napravil v najboljših časih in podjetje zdaj res dobro dela. Toda počakajmo, da pridejo slabi časi. Takrat bodo morali pa davkoplačevalci dokladati.

Prav isto bo tudi z kompanijsko elektrarno, če bi jo kupili.

Torej če bo večina v mestni zbornici zato, da se kupi privatna elektrarna, naj izve natančno ceno, vse pogoje pri nakupu in to predloži državljanom na glasovanje.

BESEDA IZ NARODA

Vabilo in zahvala

Naj mi bo tukaj dovoljeno, da se zahvalim vsem članom društva Najsvetejšega Imena fare sv. Lovrenca za tako veliko udeležbo na seji, dne 10. januarja. Bilo nas je nad 50 članov na seji. Redko kdaj ima katero društvo, ki šteje do 500 članov toliko udeležbo na seji.

S svojo udeležbo ste pokazali, da vam je pri srcu društvo Najsvetejšega Imena. Prav je tako, le še za naprej, kadar vam bo naznanjena seja, pridite v tako velikem številu. Za leto 1943 je izvoljen ves stari odbor.

Prihodno nedeljo pa bo seja za vse člane in glavne odbornike Zveze društev Najsvetejšega Imena. Ob dveh popoldne bo najprej v cerkvi sv. Lovrenca opravilo in nato pa seja v cerkveni dvorani. Vabljeni ste, da pridete tudi na to sejo, kjer boste slišali poročilo odbora Zveze. Za tekoče leto bo treba dati tudi smernice odbora. Kakršen odbor, tako bo gospodarstvo.

V preteklem letu je bil glavni odbor dober. Upamo, da bo sedanjí odbor ostal še nadalje na svojem mestu. Vsi člani društev Najsvetejšega Imena ste vabljeni, da pridete v velikem številu na to sejo, ki se bo vršila v nedeljo 24. januarja popoldne v cerkveni dvorani sv. Lovrenca. Pokažite s svojo veliko udeležbo, da resnično ljubite to društvo, ki je najbolj potrebno za vsakega katoličana. Kajti zavarovalnica, ki smo jo deležni pri tem društvu, je resnično naša, ker jo bomo uzeli s seboj v večnost.

Pozdravljeni in na svidenje v nedeljo popoldne na seji.

J. Resnik, tajnik.

Društvo sv. Alojzija v Newburgu

Članstvo našega društva je vabljeno in prošeno, da se udeležijo v nedeljo 24. januarja naše redne društvene seje. Ta seja je zelo važna, kajti na tej seji bomo dajali posmrtninske certifikate, katere bomo izdajali SAMO na seji. Ako vam je nemogoče priti na sejo, pa se zglaste med 2 in 3 uro popoldne, to je, v dvorani po društveni seji. To je važno in ste prošeni, da ne pošiljate žensk ali pa otrok, kajti za to je gotov vzrok. Vsak član naj si sam preskrbi certifikat, ker je to njegova lastna dolžnost. Izvzeti so samo bolniki.

Ob enem pa gre najlepša zahvala tiskarni Ameriške Domovine za tako lično delo, kajti certifikat je v dveh jezikih in v primerni majhni obliki. Zato pa se priporoča to tiskarno tudi drugim društvom, narodnim domovom, klubom in vsem prirediteljem raznih zabav in veselice, da se poslužijo tiskarne Ameriške Domovine in zadovoljni bodo z delom in ceno. Pozdrav, Frank Blatnik, tajnik.

Nemci, Italijani in Madžari so se izkazali nevrednim tujerodnih manjšin

Govor dr. Kreka, podpredsednika vlade, dne 22. nov. 1942

G. dr. Krek je v tem govoru rojakom v domovini najprej obrazložil vojaški položaj, ki je v tistem času že kazal tendenco razvoja, ki je od takrat do danes ostal zaveznikemu orožju naklonjen in tako ogromno izboljšal izglede na popolno uničenje nacističnih nasilnežev v Evropi. Dr. Krek je nadaljeval:

"V nacističnem in fašističnem taboru je že videti strah in nezaupanje. Sam Hitler je prenehal govoriti o zmagi nad svojimi sovražniki in le še tolaži nemško javnost, da bo bra-

nil osvojeni del Evrope, obetajoč, da ne bo nikdar kapituliral. Obupano fašistično časopisje pridiga Italijanom, da morajo vstrajati, ker bi sicer izgubili vse svoje pridobitve zadnjih 20 let.

"To so misli, zelo različne od onih, ki smo jih bili vajeni slišati od nacistov in fašistov. Kje so zdaj one širokoustne trditve o gospodarstvu nad vsem svetom? Kje je zdaj ono nacistično napihovanje, ki je preokovalo Veliki Britaniji konec, Rusiji uničenje in Ameriki prepast? Goebbelsu in Gaidi so zmanjkali primerna gesla za vzdrževanje mržnje, maščevalnosti in poblaznele nadutosti v vrstah njihovih pobesnelih nacističnih in fašističnih tolpe. Namesto tega se pojavlja strah, bojazen pred odgovornostjo in obračunom, ki ga bodo zmagoviti zavezniški zahtevali, brezpogojno in neusmiljeno.

"Divje besnenje okupatorjev v zasvojenih deželah teh dejstev ne bo niti v najmanjše spremenilo. Ko Nemci in Italijani zdaj že zopet pobijajo nedolžne ljudi, ko pred njihovimi morilskimi pelotoni poginja novih 150 talcev v Mariboru in Celju, ko general Robotti vsak teden postreli dodatne desetotrice Slovencev, so to le zverinsko strupeni izlivi divje jeze slepih norcev. Naš narod trpi neizmerno in brez prestanka, toda tudi njegovim krvnikom se z neizprosno doslednostjo bliža konec.

"Srce nam krvavi, ko slišimo o tem in dobivamo poročila o barbarskem uničevanju naših srbskih bratov v Sremu, Bački in Vojvodini, kjer so se Madžari in Nemci združili z ustaškimi tolpmi in izvrševanju novih zločinov in zverstev. Njihov namen je izkoreniniti ves naš narod. Ne vemo koliko čas trpljenja je še odmerjen našemu narodu, toda zagotovo je, da naši peklenški sovragi ne bodo dosegli svojih namehov. Iz teh razvalin in iz svojega trpljenja se, nam bo rodila nova Jugoslavija, od usode nam namenjena skupna domovina Srbov, Hrvatov in Slovencev, katere ni mogla, in ne bo nikdar uničila niti naša lastna slabost, niti strašna sila brezobzirnih sovražnikov.

"Toda Nemci, Italijani in Madžari so zdaj dokazali še nekaj drugega, in to še vedno dokazujejo. Povsem izključeno in popolnoma nedopustljivo je, da bi se jim dovolilo vladati nad katerimkoli, pa bodisi še tako majhnim delom našega naroda. Ko smo sicer četrt stoletja krvaveli pod njihovo tiranijo in klicali na pomoč, nas svet ni slišal. Danes pa je grozja njihovih zločinov tako neizmerna, da je vse človeštvo sprevidelo, da bi za vsakega Slovenca, in sploh za vsakega Jugoslavana, priti pod njihovo oblast, pomenilo, da se jih žene v klavnice. Danes vsakdo ve, da se naši narodi ne bore le za dosego neklih višjih vrednosti, do katerih imajo pravico kot kulturne edince, temveč da jim gre za golo življenje. Vsakdo ve, da v svojem boju za osvoboditev vseh Jugoslovancev, ne izbiramo med dobrim in hudim, temveč da nam ni presotna nobena druga možnost življenja, kakor ona v svobodni in zedinjeni Jugoslaviji, skupnemu državnemu domu Srbov, Hrvatov in Slovencev.

"Z ogromnimi mukami in velikanskim trpljenjem si je naš narod zaslužil to priznanje. Izvojeval si ga je s svojo zvestobo in z žrtvami za skupno stvar zedinjenih narodov v boju za svobodo. Zaslužen in počin zaupanja bo junaško vztrajal in prenašal vse izkuš-

Kako se človek utrdi pozimi

Pisec teh vrstic kaže, da mu prav nič ne škodi, če se vleče z golim telesom na mrzel sneg.

Ko sem delal v Garfield parku pri WPA leta 1940 in 1941 in to v zimskem času, sem videl, da je to vse drugače, kot če bi delal v tovarni. Treba se je bilo privaditi mrzlemu vremenu in vsakojakim vremenskimi spremembam.

Ker nismo imeli nobenega prostora, kamor bi spravili svoj lunč, smo morali jesti opoldne kar na prostem in še mrzlo jed zraven. Pa človek se vsemu privadi. Ker sem začel uživati pravilna jedila in ker sem se vedno gibal, so postale moje mišice zelo utrjene. Bolj ko je bilo mrzlo, bolj sem se počutil in poleg tega sem bil še manj oblečen kot vsak drugi moški, ki je še kdaj delal na prostem pozimi.

Edino, s čimer sem imel preglavico, so bile moje roke. Te se pa nikakor niso mogle privaditi mrazu, čeprav sem nosil tri pare rokavic.

Ko so potrebovali v januarju operatorja za stisnjen zrak v Bay Village, so mene poslali tje. Toda, ker bi moral potrošiti po 90c samo za prevozno, nisem hotel sprejeti dela. Potem so me prestavili na Rocky River Drive, kjer sem ostal čez ostali del zime.

Še vedno se spominjam, kako je tam brila ledena burja sem od jezera. Na sebi nisem imel sukne in srajco pri vratu vedno odpeto. Rekli so mi, da se bom prehladil, toda odgovoril sem, da to lahko prestopim, samo če se pri tem gibljem. Seveda, spodaj sem bil pa gorko oblečen.

Zadnjo zimo sem napravil pa še posebno preizkušnjo, da bom videl, koliko mraza lahko prene-

nje, stoječ na pragu zmage, ki ga bo privedla v novo dobo, dobo srečnejših let naše narodne zgodovine. Vsi za Jugoslavijo in celo, neprikrajšano, združeno in svobodno Slovenijo v njej!" (J.I.C.)

Obupni položaj v vzhodni Evropi, strašna usoda Slovencev

New York, N. Y.—18. jan. 1943. — Današnji New York Times prinaša dolg članek o položaju v Vzhodni Evropi in na Balkanu, v katerem mnogo govori o Slovincih in njihovem strašnem trpljenju pod tujim jarmom. Članek, katerega je napisal publicist C. L. Sulzberger, je bil brzojavljen iz Londona in objavljen pod naslovom:

Nekateri narodom na Balkanu grozi iztrebljenje, ako ne dobe pomoči v letu 1943

London, 17. januarja — Lakota, bolezní, pokolji in splošna degradacija tako strašno razsajajo v Vzhodni Evropi, da se predstavniki vlad v izgnanstvu boje, da bodo nekateri narodi popolnoma izginili, drugi pa za vedno pohabljeni, ako ne bo zedinjenim narodom v teku tega leta uspel, da učinkovito nastopijo proti tiraničnemu osišču na teh ozemljih.

Pred vojno je živelo 110 milijonov ljudi v deželah, ki se razprostirajo od sovjetskih meja do črte Danzig-Trst, kjer se na kontinentu spajata vzhod in zapad. Na podlagi uradnih podatkov je nedvomno dognano, da je bilo do zdaj že več nego 500,000 izmed njih načrtno pomorjenih in zelo je ver-

sem. Za to sem pa tudi dobil certifikat in zlato medaljo od zdravstvene lige. Spoznal sem, da pravilna hrana in pravilno gibanje na prostem daje najboljše zdravje.

Letošnjo zimo sem pa zaposlen pri Leece Neville Co. in delam v tovarni na gorkem. Povsem vam po pravici, da se je desetkrat težje privaditi gorkoti kot pa mrzloti. Kdor se enkrat

privadi delu na prostem, težko prestaja znotraj v zakurjenih prostorih in še pri zaprtih oknih, da ne pride svez zrak.

To sem napisal samo iz namerne, da bodo ljudje videli, da je človek bolj zdrav zunaj na prostem, najsi je še tako mraz, kot pa v vroče zakurjenih prostorih, kjer moraš vdihavati sprijen zrak.

John Milner,
1623 E. 49. St., Cleveland, O.

Pisec teh vrstic, ki si je utrdil telo na prostem

privadi delu na prostem, težko prestaja znotraj v zakurjenih prostorih in še pri zaprtih oknih, da ne pride svez zrak.

Kar cela ljudstva so nasilno pregnali iz njihovih starih domov; miroljubni narodi kakor Slovenci, od katerih je bilo že do zdaj skoraj 200,000 izgnanih v tuje dežele in milijoni poljskih državljanov so bili nasilno izseljeni, da se umaknejo nemškemu pritepecem. Cele narode so brezobzirno zatrli, češ da so po nacističnem, merilu človeških vrednosti podrejenosti bitja.

Postopoma iztrebljajo vero, kakor n. pr. katolicizem na Štajerskem in v Avstriji; glasom izjave nekega nacističnega gauleiterja: "Uničili bomo vse stare vere in uvedli našo novo religijo nemške krvi in nemške rase." Proti koncu preteklega leta je Gestapo zarpla svojo židovsko sekcijo v Srbiji — ni bilo več živih židov v njej podrejenem odseku.

Od poljskih delavskih taborišč pa do črnogorskih planin in mrtvaških atenskih ulic, povsod v teh daljnih prostorih straši lakota. Mrzlica in stradanje gresta roko v roki skozi balkanske dežele. Najrazličnejše bolezni, od legarja pa do čudnih obolenj, povzročenih od pomanjkanja vitaminov, morijo one, katerim prizaneva klanje iz političnih ozirov. Mnogo srbskih otrok je oslepel zaradi enostranske prehrane. Zdravila, ki so silno redka, oddajajo le pod najstrožjim nadzorstvom, da se jih ne bi oddajalo gerilskim skupinam patriotov.

Državljska vojna, am ja in socialni prevrati so reli povsod, v mnogih slučajih podpora osištca, ki v cilju polnega zasvojenja strem čimvečjim razdrojenjem jarmljenih narodov.

Avstrijec terorizira Slobo ca pod geslom germanizac okvirju velikega rajha. N dr čija skuša ustvariti anarhi ptobenem pa ropa in plenit je hrani z bogastvom jteh de skr svoj vojaški stroj. Vse, črni ta in rud pa do živine in lo ka, ter vseh razpoložljivih lavskih sil, vse mora v Nal jo. Zita bogata Rumunija se v racioniran koruzni kruh, čim na Bolgarskem primav juje cigarete, Madžari valh" maajo zadosti mesa, a Gri "Ze jih poglavitnih pridelkov, in olivnega olja, sploh v poznajo.

Okoli svojega carstva i je kontinentu zidajo nacisti močjo delavcev- sužnjev be v vseh onih krajih, k se mogli izkrcati zavezniki prinesli svobodo. Zaslu narodi kličejo na pomoč, vprašujejo kakšna bo o politična bodočnost. Pis včasih pridejo iz Jugoslo projsijo maščevanja s stru talstva zedinjenih narodo zahtevajo, da se bombna Zagreb, Budapešta in s rudniki v Boru in Trepi se tako ustavijo morilni šča.

Položaj na Balkanu

New York, 15. januarja. Včerajšnji New York Vidim, prinaša pod naslovom "ski simptoni naslednj V dveh nik:

Poročila iz Srednje in iz Balkana prihajajo mnogih postranskih ptem so radi tega čisto ne, sicer včasih tudi v nesoglas seboj. Vendar pa zdaj je rdo ne kažejo, da so zavla Bolgarskem, v Rumunija Madžarskem resni nemer meje skoraj že na Komaj je boji v velikem obsegu dno divjajo v Jugoslav Ogrskem.

Dokler so nemške angli pre intaktne, bi bilo nevarno hiti cenjevati pomen teh gori vendar pa so to za zaboj. novi dokazi, kako se v razvoja vojne obrnila ovira dotok Hitlerjeve črpa njegove delavske času, ko nacisti že sami vajo, da jim primanjš štva na ruski fronti. bo še poostriilo v teku istem času, ko se poljs hrane neprestano slabe se vale ruske množice je in bližje ozemlju osištca.

Razpad balkanske ta 1918 je glasom fove izjave "zapečete četvervozeve" — osištca. Danes na zavezniškega bojišča, divjajo tam boji tret Hitler je danes, ponesrečilo zasesti rus lejska ležišča, mnogo visen od rumunskega vja, kakor je bil kajz stavljati posmrtnico da zagotovo je, da čalo opazovati nadalj dogodkov na Balkanu.

Iz Grahovega so klavu prosit dežja. njimi tudi domači stali župljani okro dušnega pastirja, jh koliko podražiti, "Vidite, kakšni ste! prišli prosit, pa niti ni prinesel marele s

ŽALOST IN VESELJE

Spisi Andrejčkovega Jožeta.

"Ti se motiš, Aleš, tukaj ni nobenega otoka, to so skalnati otoki, ki štrle iz morja, kjer druge žive stvari, kot morje, ni mnogo po morji, in ako se skrili pod vodo, so zelo nevarni, mornarjem, ko jih ne vidijo, ter se urno drveča barka razruši na njih. Takove narode se iz malih živalic vedno množijo druga vrh druge in včasih velik otok nastane. Ali si že kaj slišal o njih?"

"Zem, to so korale, kaj?"

"Da, korale, in one skale so iz takove. Od tod proti se, ki je kachi sto morskih milj Francoskega."

"Sto milj," začudi se Aleš, "je dolga pot!"

Rašet je zrl neprenehoma, prej, proti nebu in videti bilo, da je zelo napenjal svoje oslabele oči. Aleš ni vedel, ima, a vendar se je tudi on strgal proti onej strani, čeravno drugo videl, kot morje in nebo. "Ali vidiš doli-le, kako iz morja vzdigati se, črno piko?" pravi čez nekaj časa starec Alešu.

Res je bila znati na južni strani majhna, črna buncica, črno so po dolgem trudu ko zapazile Aleševe bistre oči, ki pa je vedno večja prihajala.

"Vidim, — kaj pa pomeni to v dveh urah imeli bomo hude nevihte," odvrne starec vedno obraz.

"Potem morava speče morje zbuditi, da vravnajo lažne, sicer smo v nevarnosti."

Ne nikakor ne. Bog da, da se trdneje spali do dne, — pravi Rašet in s prekrizanimi rokami obrne se proti Alešu.

Prejmu ni šlo v glavo, kaj se namerja.

Komaj je minula dobra ura, se začuje od daleč votel zvok. Zvezde na nebu so jele sesti in črni oblaki so presegli prejšnji jasni obok.

Prej hiti v spodnji del in doli gori prinese precej teže zaboj. — "Nevihta bo zdaj tu," pravi Alešu, "in kakor se kaže zelo huda. Podviza se morava, da spraviva vse red, le treutka ne sme zamuditi. Nocoj je edina možnost rešiti se, ako nama ti, — Ti si uren, —"

Idi in razpni jadra, vsa tujna manjših jarbolih, jaz pa prav, da sva pripravila tolovaje v takovo nevarnost po nepotrebnem. Čeravno so hudobneži in zaslužijo ostro kazn, vendar-le so ljudje in naša dolžnost je svojemu bližnjemu, bodi si prijatelj ali sovražnik, le dobro storiti. Bog sam odloči vsakteremu plačilo, kakoršno zasluži, a ljudje ne smejo segati v njegove pravice. — Nesrečneži so morda storili strašen konec v valovih in sicer v stanu nezavednosti, pijanosti."

"Tega se ni bati," odvrne starec, "kamor je drčala ladja, ni več skaln, ker nekolikokrat sem že prebrodiral to morje in znano mi je vse. Tudi so se mornarji gotovo brž brž strezili, ko se je jela ladja premetavati ter storili, kolikor je bilo mogoče. V takovih okoliščinah strah vse premaga, tudi opijanjenega človeka, da se koj zave popolnoma. Največa škoda, ki se jim je mogla zgoditi, je ta, da so se morda pomilile jarbole, raztrgala jadra in potrla krmilo. Ljubi moj, jaz sem že dokaj preživel na morji, še hujših neviht, kot je bila sinočna."

(Daje prihodnjic.)

V Zd. državah je nad pol milijona gazolinskih postaj.

Francoske kolonije

Francija je že od nekdanj spadala med najbogatejša kolonialna cesarstva. Iz zgodovine vemo, da je večkrat tekmovala s Španijo in z Anglijo za kolonije. Za kolonialno ekono-pravnost z Anglijo se je borila v Severni Ameriki, v Vzhodni Indiji. Prvič je Francija propadla kot kolonialna velesila pod Napoleonom I. Takrat je francoska mornarica mnogo pretrpela. Nobena trgovska ladja se ni pokazala na odprtem morju pod francosko zastavo. Registrirane so bile samo ribiške ladje in nekaj trgovskih ladij od 200 do 400 ton.

Ko je Francija zasedla leta 1903 Alžir, se je začel drugi vzpon francoske kolonialne moči, ki nato ni več ponehal in je dosegel višek po prvi svetovni vojni.

Pred drugo svetovno vojno je imela Francija 550,986 kvadratnih kilometrov in 42,000,000 prebivalcev. Kolonialno cesarstvo Francije je bilo 20 krat večje kot je bila Francija sama. Francoskim kolonijam so pripadale sledeče: Področje Atlasa, Alžir, Tunis, Maroko, Francoska Zahodna Afrika, Francoska akvatorialna Afrika, Madagaskar, Kamerun, Reunion (na Tihem oceanu), Francoska Somalija, Vzhodna Indija, Indokina, Nova Kaledonija, Novi Hebridi, Oceanija, Francoska Gvajana, Francoska Zahodna Indija, St. Pierre in Miquelon ter mandata Sirija in Togo.

Naboj za 12 palčni top za vane stane okrog \$450, naboj za iste velikosti top v vojni pa stane okrog \$1,200.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

Alaska je razdeljena v štiri sodniške okraje namesto v politične okraje kot je to navada pri nas.

NAŠA DEKLETA

Slika iz našega kraja. Spisal Podgoričan.

Kar naenkrat pa začno fantje stegovati vratove in šepetati zaničljive opazke drug drugemu; splošna pozornost in splošen smeh nastane.

"Ta!... Ta!... Glejte jo!... Kje se je pa ta vzela?... Ha-ha-ha!... Ali ste že videli kaj takega na kmetški glavi?... Vidite, kako ji lasje silijo ven pri luknjicah!"

Vsi gledajo in vsi se smejejo. Jeranovi Urški. Tudi Janez stopi na prste, da bi videl čez glavo gizdavo dekle in se ji smejal. Ko pa uzre Urško, spusti se na pete in povese glavo.

"Urška!"

Ta misel je presunila njegovo srce, da ga je kar zabelelo.

"Urška!... pa taka?"

"Lejte! Lejte! Kakšne čimce ima!" zakrohota se nekdo za njo. In vsi se sklenejo in se smejejo.

"Ni jih utegnili počrniti."

Urška se pa ni zmenila za posmehovanje, ampak je ponesno šumela mimo, češ: katera je še taka? Samo jezilo jo je, ker je njen Janez pobesil glavo, kakor bi se sramoval takega dekliča.

Celo nič se pa ni zmenila za možakarje. Take stare jerhove itak nič ne vedo, kaj je lepo in kaj je prav, pa je prezirljivo vršela mimo.

"To so spake!" modrovali so možje. "Vsako nedeljo so bolj našemljene... Da Jeran pusti, da njegova prednjači v spalenosti!"

"Res, čudno," pritrdi Smolnikar. "Jaz bi ne bil verjel. Škoda dekliča."

Med tem se je bila ustavila Urška pred cerkvijo pri tova-

riščah. Vse tiste, ki so mislile, da so oblečene najbolj po novem in najlepše, so bile kar osupnjene in bledele so sramote in nevoščljivosti.

Urška jih je pa pogledala gori in doli, nasmehnila se prezirljivo in zmagovalno in je stopila h Kopiščarjevi Metki, da se je zdelo, kakor bi se priklonila bohotna roža h ponižni vijolici. In Urška je prišla Metkin rokav in dejala porogljivo: "Lej, lej, to je pa tisto, kar sem bila jaz pustila v štacuni 'na Mlaki.' To pa ni bilo zame."

"O, zame pa je, ker nisem nič gosposka."

Sosede so se pa smejale, nagibale druga k drugi glavice in si šepetale. Jezne so pa le bile, da jih je Urška tako pokosila in marsikatera je v srcu sklenila: "Čak! Ne boš več ti sama taka, ne!... Saj vem, kje je Ljubljana in toliko tudi premorem kakor ti."

Smolnikarjev Janez si ni upal stopiti po maši k Urški, kakor je drugekrat, ampak se je pridružil h Kopiščarjevi Metki, ki ga je začudena pogledala in se mu nasmehnila: "Zakaj pa ne greš z Urško?"

Janez je bil v zadregi, pa reče: "Ali ne smem iti s teboj?"

"Le pojdi, boš pa kaj povedal... Ali ti ni všeč Urška v tako lepi obleki?"

"Meni bi bila bolj v taki, kakor jo imaš ti."

"Hi-hi-hi!... Ti ne veš, Janez! Jaz ti moram še to povedati. Veš, ravno to-le si je bila izbrala, kakor imam sedaj jaz, pa ji je bilo preceno," pripoveduje Metka zadovoljno. In pred njima in za njima se je vse menilo o novih oblekah. Urškina ruta in njeni čizmi so vzbujali občno pozornost.

Komaj je prestopila Urška domači prag, stopi pred njo mati in jo vpraša veselo: "Ali so te kaj zelo gledali?... Kaj so rekli?"

"Punce so bile vse zelene od jeze in nevoščljivosti, možki so me pa kar zijali; samo ta Smolnikarjev je gledal potuheno v tla... Jaz mu bodem že povedala."

"Veš, pa se ti res poda. Jaz nisem vedela, da gre ta obleka tako vkup."

"Kaj mi hoče sedaj, ko bodo imele precej vse tako," zagodrnja Urška nevoljno in gre v kamrico, da se preobleče.

7. "Tako kmetška kri, pa tako gosposka suknjica!"

Stari Smolnikar je bil nevoljen prišel iz cerkve. Dan je bil lep, pridiga lepa in tudi hitro je bilo minulo, pa je bil vendar nevoljen.

"Oh, te ženske, kakšne so dandanes. Nič ne vedo, kako bi se že nosile. Nič več se ne loči, ali je gosposko, ali je kmet-sko."

Pa je pripovedoval, kako so bile danes oblečene.

"Tako pa ni bilo kar nobene, kakor je ta Jeranova. O, ti spak, ti... Kakor kakšna fr-frela. Meni se je zelo zamerila."

Stari pogleda sina, ki je molčal, pa nadaljuje: "Jaz sem mislil, da se bomo pri Jeranu ženili, o pa se ne bomo... Kaj bi počeli z njo? Ta mora dobiti bogatega, da ji bo lahko kupoval kikeljce. Fant, dosti se ni treba sukati okrog nje, jaz nisem zadovoljen."

"Saj se tudi meni zdi, da se malo preveč nese."

"No, viš!... Kaj bi bilo, ko bi moral skrbeti šele za njene obleke! Meni se Kopiščarjeva Metka zdi dosti bolj pametna."

"O, saj tudi je," pritrdi Smolnikarica.

In Janez, kateremu se je prej že vse tako zdelo, je sedaj verjel in nič več ni prestrezal Jeranove Urške.

To pa Urški ni bilo prav. Želela je hvale iz njegovih ust. Pazila je, kje bi ga vjela, da bi mogla spregovoriti z njim nekaj besedij, samo toliko, da bi ji povedal, kako je bila lepa, da se ni postavila nobena tako kakor ona, saj se je bila nakošatila nekoliko tudi zaradi nje-ga, da bi bil tudi on vesel, da ima tako punco. S tem bi bila zadovoljna.

"Oh, kako je trd ta Janez," mislila je Urška. "Vsak fant bi se pobahal s tako punco, on pa molči in se drži tako, kakor bi nikdar ne mislil na njo, ki je bila tako lepo oblečena, da je vsak pošten človek moral v srcu vzklizniti: 'Oh, punca pa taka!'"

Naposled sta se pa vendar sešla slučajno. Urškino srce ji je zaigralo, češ, sedaj jo bode pohvalil in ji povedal, kako je vesel, da je tako lepa.

"Ti!... Ti si pa tak!" začne Urška, kakor bi se kujala. "Kar pustiš me!... V ponedeljek nisi utegnili iti z menoj, dasi sem te tako gledala in ti namigovala. Še pogledal me nisi, kakšna sem bila. Potlej si šel pa s tisto Kopiščarjevo, ki tale obleke nosi, za kakršne jaz ne maram."

(Daje prihodnjic.)

Izvežbani operatorji

Boring Mills
(Horizontal ali Vertical)
Large Planer
Radial Drill

Plača od ure, povrh overtime. Ako ste zaposleni pri vojnem delu, se ne prijavite.

Wellman Engineering
7000 Central

(19)

Slovenska šivilja

ki bi lahko učila tečaj mladih žensk, kako si izdelovati obleke pod njenim vodstvom, se sprejme. Zglasite se zvečer pri Rainey Institute, 1523 E. 55. St. Henderson 0992.

Voznik dobi delo

Takoj se sprejme voznika, ki bi s trukom razvažal mehko pi-jačo. Unijska plača in ure. Zglasite se pri Double Eagle Bottling Co., 6517 St. Clair Ave. (x)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Ima 4 sobe in kopalnico, garažo, velik lot. Nahaja se na Kildeer Ave. blizu La Salle gle-dišča. Cena \$3,500. Pokličite ENdicott 2628.

J. Piks

1176 E. 71. St.

(19)

Soba se odda

Odda se ena opremljena soba za 2 moška s hrano. Zglasite se na 1550 E. 174. St. (20)

MERRYMAKERS CAFE
4814 SUPERIOR AVE.
Vedno vesela družba
Prvovrstno žganje - pivo - vino
okrepčila

RUDY BOŽEGLAV
WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinejša vina, domačega iz-delka, dobite na kozarce ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se priporočamo!

BLISS COAL CO.
PREMOG IN DRVA
Zastopstvo
WHITING STOKERS
22290 LAKELAND BLVD.
KENmore 0808

Točna postrežba!
Zavarujem vam vašo hišo ali pohištvo, kot tudi vaš avto. Točna in zanesljiva postrežba. Za podrobnosti vprašajte
John Prišel
15908 Parkgrove Ave.
KENmore 2478-R. (Fri. x)

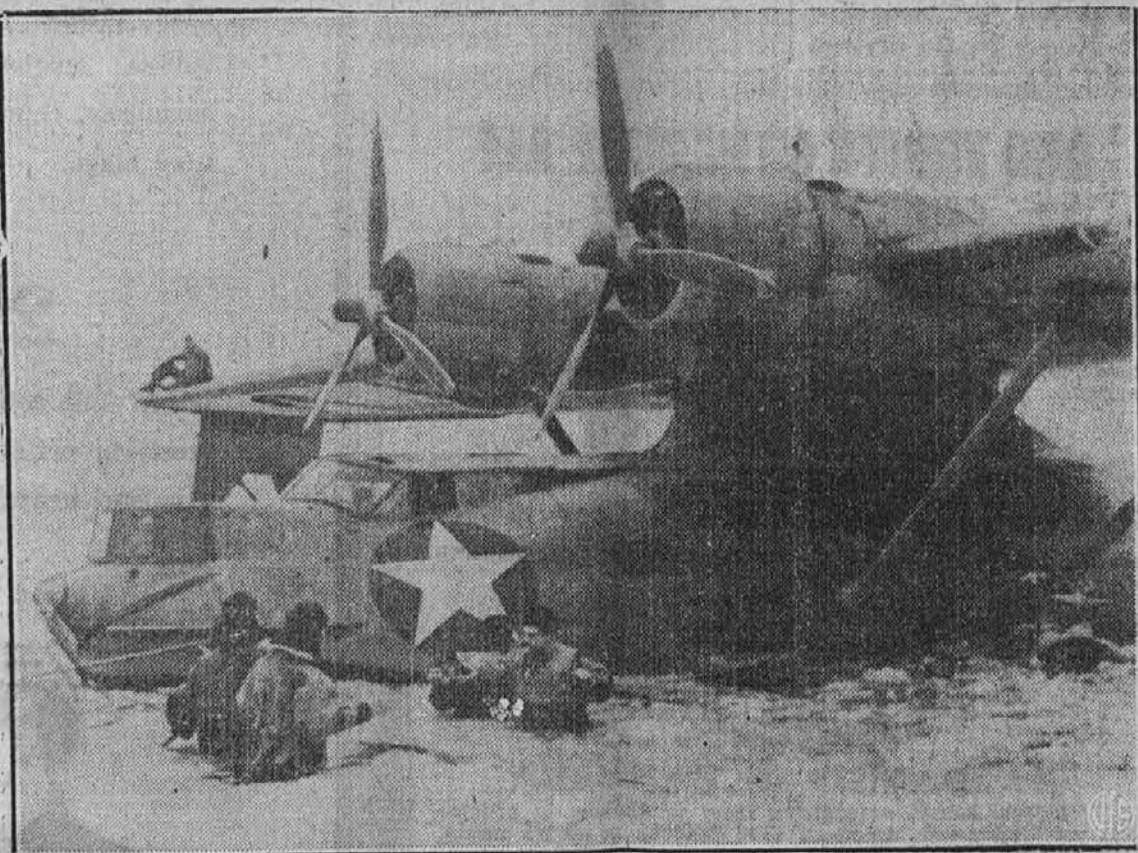
BODITE PREVIDEN VOZNIK
Mnogo nesreče se pripeti radi pokvarjenih oči. Dajte si pregledati oči, da se boste počutili varne. Vid mora biti tak, da lahko razločite številke na me-tru brzine, da vidite, kako hitro vozite. Imamo 30 let izkušnje v preiskovanju vida in umenjanju oči. Zadovoljni bo-ste v vsakem oziru.
Mi imamo polno zalogo elastičnih nogavic za zabrekile žile.

EDWARD A. HISS
Lekarna-farmacija in optometrične potreščine.
7102 St. Clair Ave.

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, Inc.
6018 St. Clair Ave.
Telefon: ENdicott 3113

Ignac Slapnik, st.
CVETLIČAR
HENDERSON 1126
6102 St. Clair Avenue

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potreščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

V Severnem Pacifiku ni v teh dneh nič kaj prijetno za naše letalce in za moštvo, ki oskrbuje bombnike, kateri vrše obrežno stražno službo. Na sliki vidimo moštvo, ki je na delu krog bombnika, kateri je pristal precej stran od obrežja in so ga morali potem potegniti v pristanišče, a kakor je videti naše čvrste fante tudi led ne ovira pri izvrševanju svoje dolžnosti.

Transportno letalo, ki ga vidimo na sliki je Lockheed izdelka in pravijo, da je največje letalo, ki bo služilo za prevoz vojaštva preko oceana, obenem pa tudi najhitrejša in z najmočnejšo pogonsko silo.

DELO DOBIJO

Kuharica se sprejme
Izkušena kuharica, ki lahko prevzame vse delo, se sprejme. Dobra plača za pravo osebo. Nič dela ob nedeljah in praznikih. Sprejme se tudi osebo za pomivanje posode in fanta ali dekleta iz višje šole za delo po soli.

Victory Restaurant
7208 St. Clair Ave.

(23)

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

Veliki mogočni mož je izpod spahu." Gospa Helena je zavpila na glas. Približal se je Henrik z Bertoldom in je zaklical z bliščajočimi očmi: "Oho! V Janspahu! Samo en dan hoda od nas." Bertold je debelo bolščal in je zamrmral: "Sedaj gre pa za res!" Hendel je z bodečimi očmi gledal na nesrečnega sela. "Poznam vas," je rekel. "Pišete se Špil. Imate li seboj pišma?" "Da, vaša milost." Mož je potegnil izpod nedrija z rdečo vrstico ovito pismo. "Helena," je rekel Hendel, "pojdi proč, prehladiš se mi s svojim golim vratom." Helena se je vsa tresla in je prestrašeno vprašala: "Za božjo voljo, ali je res, kar pravi?" "Bomo že videli. Pojdi v svojo sobo in sleci to obleko. Lizi-ka, pojdi z mamico!" Helena se je odstranila, vsa rumena v obrazu, in je s tresočo se roko peljala deklico, ki se je plaho ozirala okoli. Bertold je štorljajal za njo: obraz mu je poblebel in junaško srce mu je močno tolklo. Kuga, nesrečna beseda je to, preklicana reč! — Sam jo je doživel leta 85. Na kupih so ležali mrličji po cestah, v Štajru so jih metali. Brrr!

Sodnik je odprl pismo, v katerem mu je knežji uradnik iz Ajzenerca poročal, da je kuga udarila v Štajersko, v admontski okraj. V Janspahu da leži šestnajst ljudi za kugo, 10 kužnih mrličev so že pokopali v skupno jamo. Svetuje, naj zastraži mesto, naj zapre prehod čez Anizo pri Rajfinku. Če pride po Anizi čoln z železno rudo, lahko pripelje seboj črno smrt.

Henrik je očetu čez ramo zrl v pismo. "Oče," je rekel, "če je treba straže v Rajfinku, sem vam jaz na razpolago." Sodnik mu ni ničesar odgovoril, marveč je vtaknil pismo k sebi, sklonil se je ter s tal pobral red zoper kugo in je nato s krepkim glasom rekel selu:

"Špil, rotim vas pri živem Bogu, je-li res, kar poročate, se-li uradnik ne moti?" — Hendel ve, da ajzenerški plavži rujeje, kolikor le morejo, zoper admontske plavže in ne brez vzroka: Kriva samostanska palica udarja protestantovske plavžarje, izvaja po ceni železno rudo in škoduje ajzenerškemu železu. To vedo tudi v Štajru: Morda pa sedaj v Admontu razsaja kuga, — ker so v admontskih rudokopih našli novo rudo. To je pomislil Hendel in je rekel Špilu: Sel se ni obotavljal in je stopil k pisalni mizi, položil je roko na luteransko sveto pismo in je rekel:

"Prisegam pri troedinem Bogu, da preti najskrajnejša nevarnost. Zato vas svarim in rotnim, da ne štedite s sredstvi, z denarjem, da se obranite črne smrti. Iz Janspaha že vse beži, 16 mož ima kužne bule, 10 jih leži pokopanih, črnih kakor oglje. Resnica je."

"Dobro," je rekel Hendel, "sedaj je čas, da ukrenemo

najstrožje naredbe. Hvala vam, Špil; žal mi je le, da ne morete, prenočevati v Štajru. Še danes morate zapustiti mesto, da se ljudstvo ne izpozabi nad vami zaradi vaše žalostne novice. Poznam svoje Štajerce. — Za vašega uradnika vam dam seboj par vrstic. Le lep miren naj bo; tako mi leži pri srcu moj Štajer, da mi ni treba tujih opominov, ako velja, moje mesto obvarovati nesreče. Ta-le moja roka bo obrnila kugo, tudi če priplava po Anizi doli." Nato reče sinu: "Henrik, ponudil si mi svojo pomoč, sedaj te potrebujem. Nemudna je treba sklicati sejo. Takoj zajahaj konja, pa jezdi v skok k Madlizerju, naj povabi župana in svetovalce, — najbolje, če to sama opraviš, da se izognemo nepotrebnim govoricam. Na tri sklicujem sejo, pri kateri morajo biti vsi, sedaj je ura dve. Urno, požuri se!"

Oče še ni končal, že je Henrik kakor blisk švigal po sobi sem in tja: meč, pokrivalo, rokavice — tako — vse je v redu. Na pragu že se še enkrat obrne in vpraša: "Koliko je številka, 18 ali 32?" "Številka 32."

"Dobro."

Z mogočnimi koraki je odšel. V hipu ga je bilo videti, kako je dirjal liki vihar med svetlimi drevesi proti mestnim vratom.

Sedaj se je usedel sodnik Hendel k pisalni mizi in je začel pisati. Ves promet s Štajersko, tudi z Ajzenercem se mora zapreti, dokler divja kužna nevarnost. To sicer ne bo brez škode, pa kaj pomaga, če pa gre za blagor Štajra, cele države.

Nekdo prigromi po stopnicah gori; zunaj se sliši krik in vik. Sodnik vstane od mize: "Kaj je?"

"Gospod, gospod, nevarnost! Izgubljeni smo v Štajru!"

Neki možki je planil v sobo z razmršenimi lasmi, z divjimi pogledi, kakor bi gledal peklenške prikazni, in je pretrga-

no jecjal: "Gospod, mrlič! Mrlič, ki je umrl na kugi! Na Anizi!"

"Kaj še?" ježno zareži Hendel. Neupogojno stoji tu, kakor marmor mrzel mu je obraz, čeprav mu za hip zatrepečejo vsi živci in se mu misli kakor strele križajo za čelom: Razglasiti red zoper kugo. . . Pokopališče za kužne mrličje. . . Vapno v mrtvaške jame. . . Komisarja za kugo nastavit. . . Počasi in pomirjevalno, kakor bi imel pred seboj norega človeka, je vprašal trepetajočega moža:

"Ima li mrlič bule?" Par sob v stran je bilo čuti pretresujoče ženske klice: "O Bog, usmili se nas!" in prigovarjal je starikavi bas: "Pa gospa, o gospa, ne tako! Gospa!"

Vsled sodnikove hladnokrvnosti je od strahu na pol blazni mož polagoma prišel zopet k sebi. Prišel je iz Šenava in je se v precejšnji zvezi pripovedoval sledeče: "Nekaj belega je priplaval po Anizi, pa nihče ni vedel, kaj je. Nekateri so mislili, da je kaka ovca ali tele, ki je je odnesla voda. Nekdo se je v čolnu s kavelji peljal na vodo, pa stvar se je potopila, potem pa je zopet plaval naprej. Doli pri mostu, kjer pobirajo mostnino, pa jo je voda sama priplavila na obrežje in — o groza! — bila je ženska, že vsa modra v obraz, in — če ima bule, ni vedel nihče — vse se je spustilo v tek. Nepopisna groza se je polastila vseh, ki prebivajo v Šenavu, pa tudi v Štajer je že šinil stran. Tudi je bila že sama črna smrt v Štajru v podobi rudokopa — sedaj mu zastaja beseda in zašklepečejo mu zobje, kar zagleda moža iz Ajzenerca, ki je do tedaj stal zadaj v senci, sedaj se je pa ravno odpravil na pot.

"Kakšni zajci!" se je zasmel Hendel. "Misliš ti, da je črna smrt ta-le vrli kristjan? To je rudokop Špil. — Pa srečno

pot, Špil, tu imate pismo na vaš urad." Zapečatil je pismo, potem se je obrnil k Šenavcu, rekoč: "Torej nihče ni videl bul in je samo sum, da je to kužni mrlič. Takoj bomo stvar dognali. Pojdi hitro domov v Šenav in povej, da pridem sam tje, da si ogledam mrliča, če ima kužne znake. Svetujem pa, da ne natvezuješ ljudem praznih strahov, sicer ti bo huda predla, da veš . . . Helena! Toda, kaj je to?"

Smrt nobleda je omahovala gospa v sobo. Lasje so ji vsi razpleteni viseli čez rameni; raznokat je slekla novo praznično obleko in sedaj je prišla samo v belem plašču in platnem jopiču in je vsa izgubljena venomer kričala: "K mrliču greš! Ne, ne smeš! Ne smeš! — Ne pustim te! K mrliču! H kužnemu mrliču!" je vreščala. "Nikakor ne smeš, preje boš z nogami pohodil mene, ki sem nosila tvoje dete."

Obesila se je nanj in mu je pokrivala obraz s tresočimi se poljubi.

Pomirjeval jo je, da ni nevarnosti, da to ni kužni mrlič, ampak samo utopljenka. Tudi bo vzel seboj z očetom namo-

čen prt ter bo doli pri mrliču zažgal neki prašek — ničesar se mu ne more zgoditi. — "Helena, služba me kliče."

"Nikakor, služba te ne kliče v smrt," je tožila. "Naj gre pa kdo drugi!" je ostro zaklicala. "Li ni zdravnikov v Štajru, oja, štirje so, kje pa so? Kje je Henrik? — Henrik, Henrik!" je kakor blazna tar-nala.

"Kaj hočeš s Henrikom?" je s pritajenim glasom vprašal mož, ježno jo je pogledal in je pahnil od sebe njene sklenjene roke.

"On naj gre doli k temu nesrečnemu mrliču! On, pa ne ti!" je jadikovala. "V Lincu je samo plesal in dvorjanil. Naj pokaže enkrat, če ima kaj poguma."

"Za božjo voljo, kaj riš? Ima pogum, pa kakšen sicer se pa obnašaš tako verno, da me je sram."

"Prosim te, Bertold, ne ni se, pusti naju samu namignil Bertoldu, ki je zmešan gospo prigrigovale, spremil v sobo. "Saj ne drugega tu, kakor veliko mala deteta so kratkocasi — Kaj pa delaš ti tam, zaje nahlulil Šenavca, ki je dno stal na pragu in bostranil. "Ničesar več ne iskati, hitro, se mi izopravi doli, kakor sem tičil."

Ko je bil sam s svojimi, ji je rekel sicer še vedno tajejnim, vendar od jeze sočim glasom: "Moj sin skupaj občinske svetlo-

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 St. Clair Avenue

THE MAY CO.

Razprodaja! Cotton obleke za deklice

Dve skupini v merah 7 do 14

1.89

Clan plaids, pisane in enobarvne; gingham, percale, chambray, chintz, cotton-shantung blago.

2.79

Izbera finih cotton oblek—novi vzorci in prijetne barve; fino ukrojene, ugajajoče.

Razprodaja!

"Pleated" krila

za višje-šolska dekleta 3.79

Vse volnene, in volnene tkanine; plaids, različne barve, temne in svetle. Mere 10 do 14.

GIRLS' AND HI-SCHOOL GIRLS' SHOP . . . DRUGO NADSTROPJE

DESKE FLANELASTE SRAJCE

Pisane in plaids 1.65 vsaka

Tople srajce, ki obvarujejo male dekce pred nizkimi temperaturami. Iz trpežne bombažne tkanine z gumbi spredaj in primernimi žepi. Mere 8 do 20.

Deške potrebščine . . . drugo nadstropje

TWEEDUROY JACKETI

za dekce . . . po posebni ceni 4.95

Močni jacketi iz Hockmeyer tweeduroy perjem spredaj in pletenini zapetnicami. Izloženi z volnenim plaid blagom. Sive in barve; mere 8 do 18. Hockmeyer Corduroy dolge hlače; mere 12 do 22 . . . drugo nadstropje

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da smo izubili ljubljeno in nikdar pozabljeno soprogo, hčer in sestro

JOSEPHINE HERSHEY

ROJENA NOSSE

ki je po sedemmesečni boleznimi mirno za vedno zaspala dne 18. decembra 1942, stara šele 27 let.

Po opravljeni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo jo položili k večnemu počitku dne 22. decembra 1942 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo prisrčno zahvaliti Rev. Max Sodji za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčna hvala vsem, ki so nam kaj dobrega storili v teh žalostnih dnevih, kakor tudi vsem, ki so jo prišli pokopit ter se udeležili svete maše in pogreba.

Prav prisrčna hvala vsem, ki so v blag spomin pokojni okrasili krsto s krasnimi vencami, ali pa darovali za sveto mašo ter vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Iskrena hvala pogrebniemu zavodu Joseph Zele in Sinovi za vso prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb, kakor tudi nosilec krste, ki so jo spremili do groba.

Preljubljena in nikdar pozabljena soproga, hčer in sestra! Bog Te je poklical in moral si nas zapustiti; počivaj sedaj mirno v prežgodnjem grobu in nebeška luč naj Ti svetli.

Zalujoči ostali: SAM HERSHEY, soproga v armadi JOSEPH NOSSE, oče ANTHONY in PVT. HENRY, brata MAE, MILLIE in PATRICIA, sestre Cleveland, Ohio, 22. januarja 1943.

Dramski zbor
IVAN CANKAR
VPRIZORI KOMEDIJO

"Professor Proposes"

v Slovenskem narodnem domu

V NEDELJO 24. JANUARJA

Pričetek igre ob sedmih zvečer. Vstopnina 50c. Po igri domoljubna zabava v prizidku.